

คู่มือการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพ

- ✓ การดำเนินงานลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
- ✓ การดำเนินงานลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพคนพิการ

งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา
โทรศัพท์ 054-019820

คำนำ

เทศบาลตำบลปงเตา ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 หนึ่งในภารกิจ ดังกล่าวคือ ด้านการดำเนินงานเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารประชาชนตามภารกิจดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผู้ขอรับบริการมีความเข้าใจที่ถูกต้องควบคู่กับการมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา จึงได้จัดทำคู่มือภารกิจหลัก ด้านการปฏิบัติงานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุและผู้พิการ มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงสิทธิพึงได้รับ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเป็นเกณฑ์การลดดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริการประชาชนต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา

ช่วงที่ 1 ตั้งแต่ 1 ตุลาคม – 30 พฤศจิกายน ของทุกปี

ช่วงที่ 2 ตั้งแต่ 1 มกราคม – 30 กันยายน ของทุกปี

เป็นวันขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ตรวจสอบคุณสมบัติของตนเอง ตามรายการดังนี้

1. สัญชาติไทย
2. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา (ตามทะเบียนบ้าน)
3. เป็นผู้มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้วยังไม่เคย ลงทะเบียนขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุที่จะมีอายุครบ 60 บริบูรณ์ในปีงบประมาณถัดไป (ต้องเกิดก่อนวันที่ 1 ตุลาคม)
4. ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใด จากหน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจหรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถาน สงเคราะห์ของรัฐหรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐ หรือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

หมายเหตุ กรณีได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่แล้ว และได้ย้ายเข้ามาในพื้นที่ตำบลปงเตา จะต้องมาขึ้นทะเบียนที่องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา อีกครั้งหนึ่งภายในปี งบประมาณที่ย้ายมา เพื่อใช้สิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพต่อเนื่อง

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพพิการ

ตรวจสอบคุณสมบัติของตนเอง ตามรายการดังนี้

1. สัญชาติไทย
2. มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา (ตามทะเบียนบ้าน)
3. มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม คุณ-ภาพชีวิตของผู้พิการ
4. ไม่เป็น บุคคลซึ่งอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ของรัฐ

หมายเหตุ กรณีได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการอยู่แล้ว และได้ย้ายเข้ามาในพื้นที่ตำบลปงเตา จะต้องมาขึ้นทะเบียนที่องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตาทันที เพื่อใช้สิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพในเดือนถัดไป

บัตรประจำตัวคนพิการและ สิทธิประโยชน์

วิธีการปฏิบัติสำหรับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ

ยื่นเอกสาร หลักฐาน

องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา

1. บัตรประชาชน หรือ บัตร อื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่าย
2. ทะเบียนบ้าน
3. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร (เฉพาะหน้าที่แสดงชื่อ และหมายเลขบัญชี) สำหรับกรณีที่ผู้ขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านธนาคาร

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้สูงอายุไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเอง อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้อื่นเป็นผู้มายื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ โดยให้ผู้รับมอบอำนาจติดต่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตาหรือบัตรประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

***แบบคำขอขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุและยื่นเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนได้ที่ งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา

วิธีการปฏิบัติสำหรับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับ
เบี้ยยังชีพผู้พิการ

ยื่นเอกสาร หลักฐาน

องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา

1. บัตรประจำตัวผู้พิการ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม
คุณภาพชีวิตคนพิการฉบับจริง
2. บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน
3. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร (เฉพาะหน้าที่แสดงชื่อ และ
หมายเลขบัญชี) สำหรับกรณีที่ผู้ขอรับเบี้ยยังชีพผู้พิการ
ประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านธนาคาร

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้พิการไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วย
ตนเอง อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ดูแลผู้พิการ
ยื่นคำขอแทน แต่ต้องนำหลักฐานของผู้พิการและคนดูแลผู้
พิการไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ ผู้พิการที่เป็นผู้สูงอายุสามารถ
ลงทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยผู้สูงอายุได้ด้วย

*****แบบคำขอขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุและยื่นเอกสารประกอบการ
ขึ้นทะเบียนได้ที่ งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด องค์การบริหาร
ส่วนตำบลปงเตา**

คำชี้แจง

ผู้สูงอายุ/ผู้พิการที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพอยู่แล้วในพื้นที่อื่นภายหลังได้ย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา ให้มาแจ้งขึ้นทะเบียนเพื่อจอร์รับเบี้ยยังชีพต่อที่องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา แต่สิทธิในการรับเบี้ยจะคงยังอยู่ที่เดิมจนสิ้นปีงบประมาณ เช่น

นางการะเกด รับเบี้ยยังชีพอยู่ที่ อบต.ไถ่ก่า ภายหลังได้แจ้งย้ายที่อยู่มาพื้นที่ อบต.ปงเตา ในวันที่ 20 กรกฎาคม 2563 นางการะเกด ต้องมาขึ้นทะเบียนใหม่ที่ อบต.ปงเตา ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 แต่นางการะเกด จะยังคงได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ อบต.ไถ่ก่า จนถึงเดือน กันยายน 2564 และจะได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ อบต.ปงเตา ในเดือนตุลาคม 2563 เป็นต้นไป (ปีงบประมาณ 2564)

ประกาศรายชื่อ ผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ

ให้ผู้ที่ยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพ มาตรวจสอบ รายชื่อตามประกาศที่ บอร์ดประชาสัมพันธ์ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา ภายในวันที่ 15 ธันวาคมของทุกปี (นับจากวันสิ้นสุดกำหนด การยื่นขอขึ้นทะเบียน วันที่ 30 พฤศจิกายน ของทุกปี

ขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ

องค์การบริหารส่วนตำบลปงเตาจะดำเนินการเบิก-จ่ายเงินให้กับผู้สูงอายุ และผู้พิการที่มาขึ้นทะเบียนไว้แล้ว โดยจะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีถัดไป และจะจ่ายเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีธนาคาร ตามที่ผู้สูงอายุและผู้พิการได้แจ้ง ความประสงค์ไว้

กำหนดวันจ่ายเบี้ยยังชีพ ภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน

(ตามความเหมาะสม)

ช่องทางการรับเบี้ยยังชีพ

ผู้ประสงค์รับเงินผ่านธนาคาร

โอนเข้าบัญชีธนาคารในนามผู้สูงอายุ ผู้พิการ
หรือผู้รับมอบอำนาจ

ผู้ประสงค์รับเงินสด

ตามจุดที่ได้แจ้งไว้ เช่น งานคลัง อบต.ปงเตา บ้านกำนัน/
ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน หรือ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยจะมี
การแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ในการรับเงินสดในนามผู้สูงอายุ
ผู้พิการ หรือผู้รับมอบอำนาจเท่านั้น

การคำนวณเงินเบี้ยยังชีพแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ

จำนวนเงินเบี้ยยังชีพต่อเดือนที่ผู้สูงอายุจะได้รับในปัจจุบัน (ปีงบประมาณ) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ คิดในอัตรา เบี้ยยังชีพแบบขั้นบันได แบบ “ขั้นบันได” หมายถึง การแบ่งช่วง อายุของผู้สูงอายุออกเป็นช่วง ๆ หรือเป็นขั้น ขึ้นไปเรื่อย ๆ โดย เริ่ม ตั้งแต่อายุ 60 ปี

โดยคำนวณตามปีงบประมาณมิใช่ปีปฏิทิน และไม่มีการเพิ่มของอายุระหว่างปี

ตารางคำนวณเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนสำหรับผู้สูงอายุ (แบบขั้นบันได)

ขั้นที่ 1	ช่วงอายุ 60-69 ปี	จำนวน 600 บาท
ขั้นที่ 2	ช่วงอายุ 70-79 ปี	จำนวน 700 บาท
ขั้นที่ 3	ช่วงอายุ 80-89 ปี	จำนวน 800 บาท
ขั้นที่ 4	อายุ 90 ปีขึ้นไป	จำนวน 1,000 บาท

วิธีคำนวณอายุของผู้สูงอายุ

การนับอายุว่าจะอยู่ในขั้นที่เท่าไร ให้นับ ณ วันที่ 30 กันยายน
เท่านั้น เช่น

1. นางกอ เกิด 30 กันยายน 2487 ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 นางกอ
จะอายุ 70 ปี หมายความว่า นางกอ จะได้รับ เงินเบี้ยยังชีพเดือนละ
700 บาท ในเดือน ตุลาคม 2557 (งบประมาณ 2558)
2. นางขอ เกิด 1 ตุลาคม 2487 ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 นางขอ จะ
อายุ 69 ปี หมายความว่า นางขอ จะได้รับเงินเดือนละ 600 บาท เท่า
เดิม จนกว่าจะถึงรอบปีถัดไป

การนับรอบปีงบประมาณ คือ 1 ตุลาคม – 30 กันยายน เช่น
ปีงบประมาณ 2563 จะเริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563
ปีงบประมาณ 2564 จะเริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564

การสิ้นสุดการรับเงินเบี้ยยังชีพ

1. ตาย
2. ย้ายภูมิลำเนาไปนอกเขต อบต.ปงเตา
3. แจ้งสิทธิการขอรับเบี้ยยังชีพ
4. ขาดคุณสมบัติ

หน้าที่ของผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1. ตรวจสอบรายชื่อของตัวเอง
2. กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ หรือผู้รับมอบอำนาจ แจ้งรับเป็นเงินสด ต้องมารับเงินให้ตรงตาม วัน เวลา ที่กำหนด
3. เมื่อย้ายภูมิลำเนาจาก อบต.ปงเตา ไปอยู่ภูมิลำเนาอื่น ต้องแจ้งข้อมูลเพื่อให้ อบต.ปงเตา ได้ทราบ
4. ให้ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและผู้พิการ แสวงงการมีชีวิตอยู่ต่อ อบต.ปงเตา ระหว่างวันที่ 1-5 ตุลาคม ของทุกปี

การต่ออายุบัตรประจำตัวผู้พิการ

การดำเนินการต่ออายุบัตรประจำตัวผู้พิการสามารถทำได้ที่ สำนักพัฒนาสังคม และความมั่นคงมนุษย์ลำปาง หรือส่งเอกสารผ่านทาง อบต.ปงเตา โดยใช้เอกสารดังต่อไปนี้

1. สมุด/บัตรประจำตัวผู้พิการเล่มเดิม
2. รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ
4. หลักฐานผู้ดูแลผู้พิการที่มีผู้ดูแล ใช้สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน อย่างละ 1 ฉบับ
5. กรณีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนพิการ และผู้ดูแลผู้พิการมาติดต่อขอต่ออายุบัตรประจำตัวผู้พิการให้นำหลักฐานตามข้อ 3-4 มาด้วย

การเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลคนพิการ

การดำเนินการเปลี่ยนแปลงผู้ดูแลผู้พิการ สามารถติดต่อได้สำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ลำปาง หรือส่งเอกสารผ่านทาง อบต.ปงเตา โดยใช้เอกสารดังต่อไปนี้

1. สมุด/บัตรประจำตัวผู้พิการเล่มเดิม
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ
3. หลักฐานผู้ดูแลผู้พิการคนเดิม ใช้สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน อย่างละ 1 ฉบับ
4. หลักฐานผู้ดูแลผู้พิการคนใหม่ ใช้สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน อย่างละ 1 ฉบับ
5. หนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแล
6. สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการของผู้รับรอง จำนวน 1 ฉบับ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. หรือ ข้าราชการ ระดับ 3 ขึ้นไป)

วิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

1. การติดตามการปฏิบัติงาน

- 1.1 รายงานผลการปฏิบัติงานต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา
- 1.2 รายงานผลการดำเนินงานต่อจังหวัด
- 1.3 ติดประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิทุกหมู่บ้าน
- 1.4 การบันทึกข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศเบิ่ยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.5 ผู้มีส่วนได้เสียติดตามสอบถามข้อมูลตรง ณ อบต.ปงเตา

2. การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

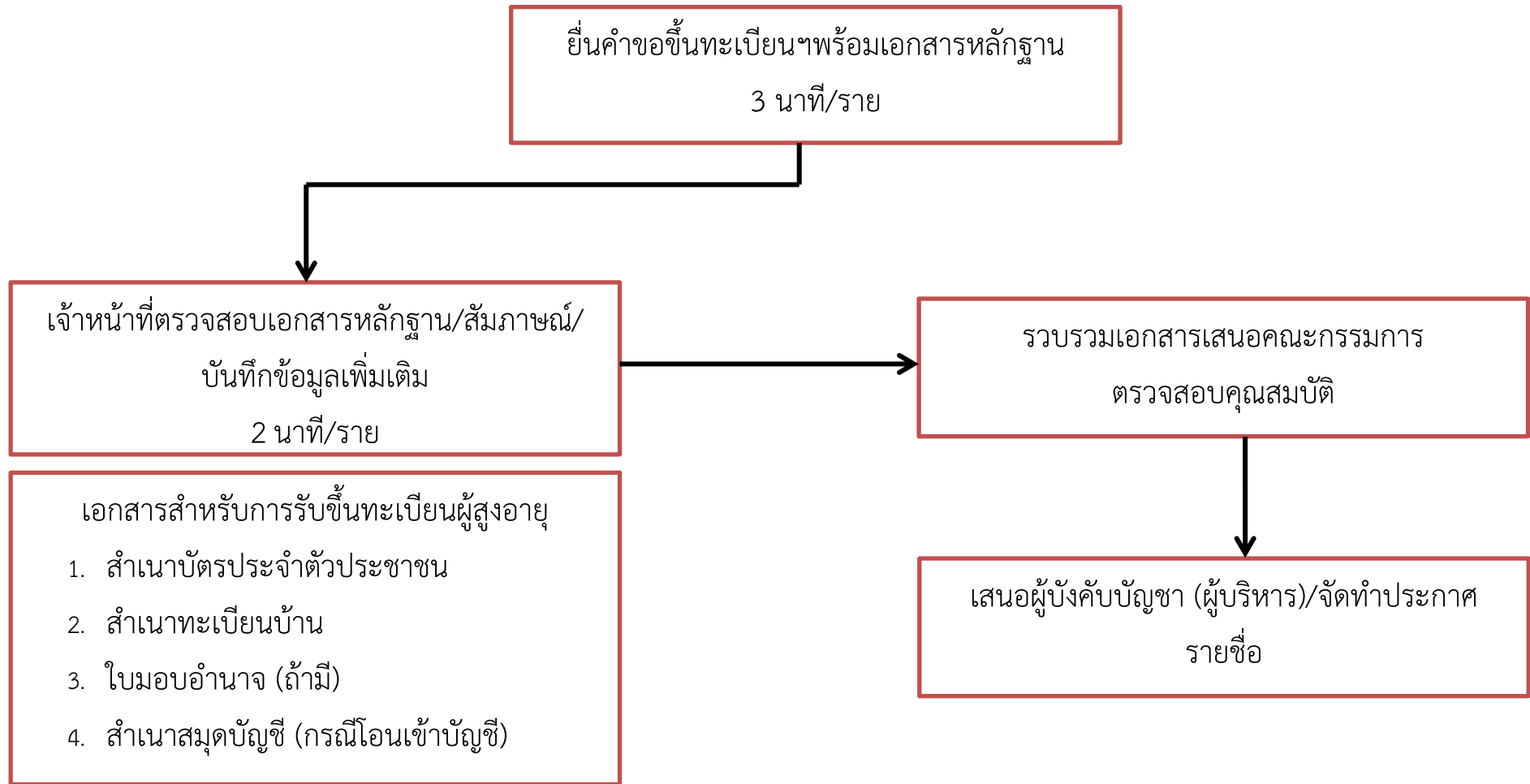
- 2.1 ตรวจสอบโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
- 2.2 การบันทึกข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศเบิ่ยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.3 ติดตามจากการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณครบตามจำนวนหรือไม่

3. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ประเมินผลจากการสอบถามข้อมูลการติดต่อและประเมินผลแผนประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลปงเตา

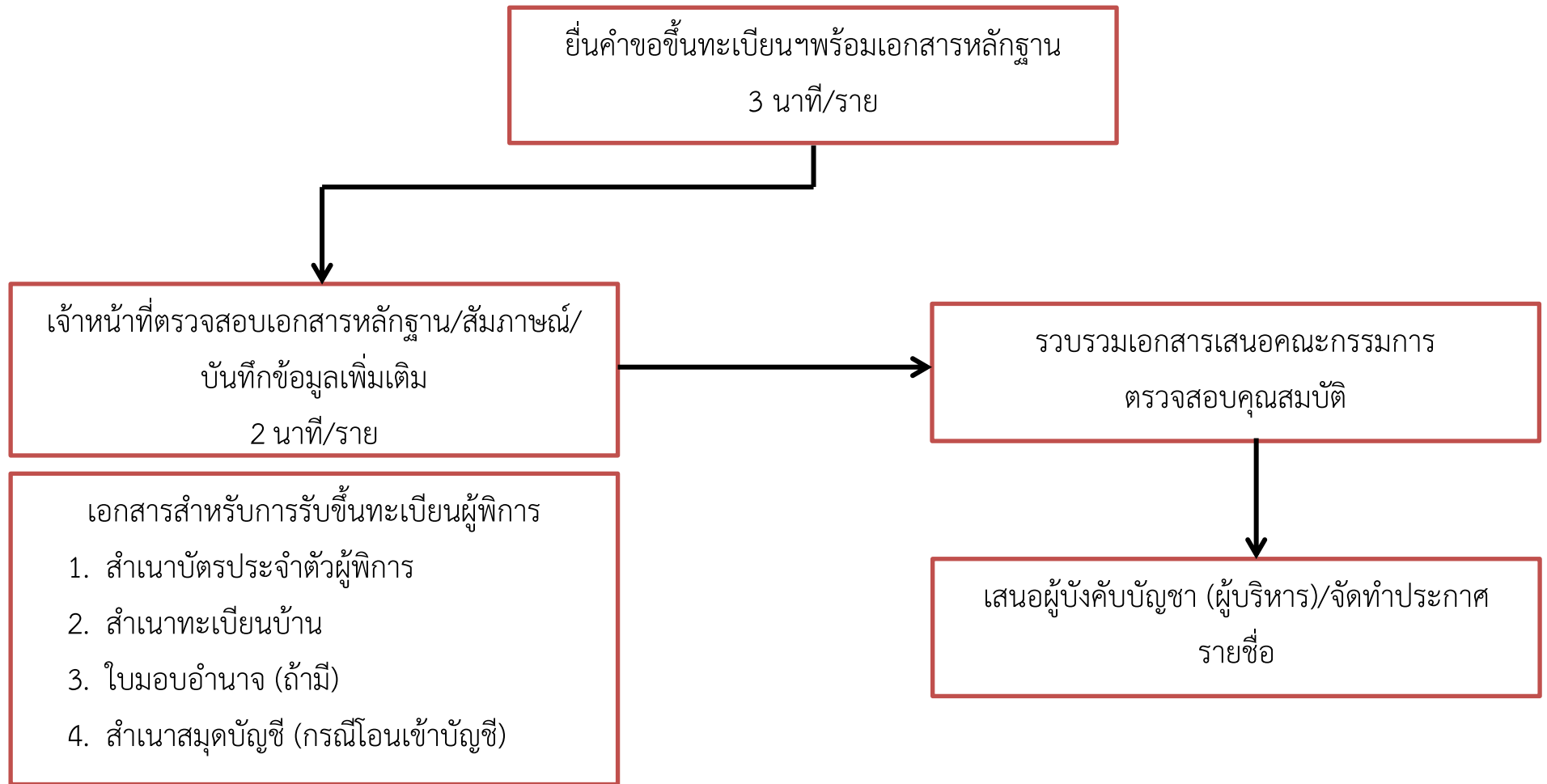
ภาคผนวก

แผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (การรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ)

ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนคนพิการ เดิม 10 นาที/ราย เวลาปฏิบัติงานที่ปรับลด 3-5 นาที/ราย

แผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (การรับขึ้นทะเบียนผู้พิการ)

ขั้นตอนการรับขึ้นทะเบียนคนพิการ เดิม 10 นาที/ราย เวลาปฏิบัติงานที่ปรับลด 3-5 นาที/ราย

สารพันคำถาม

คำถาม ถ้าผู้สูงอายุรับเงินเบี้ยผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์แล้ว จะสามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุและรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้หรือไม่?

ตอบ ขึ้นทะเบียนได้ และ สามารถรับเงินได้

คำถาม พระภิกษุสงฆ์สามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้หรือไม่?

ตอบ สามารถขึ้นทะเบียนได้ ยกเว้นพระภิกษุสงฆ์ที่ได้รับเงินเดือน (เงินนิตยภัต) เช่น เจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เป็นต้น

คำถาม ข้าราชการที่รับบำเหน็จ สามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้หรือไม่?

ตอบ ขึ้นทะเบียนได้

คำถาม ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายก อบต. รองนาย อบต. สมาชิก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้หรือไม่?

ตอบ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถขึ้นทะเบียนได้ แต่จะได้รับเบี้ยหลังจากเกษียณอายุ และรับในปีงบประมาณถัดไป ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สามารถขึ้นทะเบียนได้ แต่เจ้าหน้าที่จะทำการระงับการจาก เนื่องจากได้รับเงินเดือน แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งสามารถขึ้นทะเบียนและรับเงินผู้สูงอายุได้

คำถาม ผู้สูงอายุอาศัยที่ต่างประเทศ แต่ยังมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในประเทศไทยสามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้หรือไม่?

ตอบ ขึ้นทะเบียนได้